

**ЗАКОН
О ПРОФЕСИЈАМА ОД ПОСЕБНОГ ИНТЕРЕСА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ И
УСЛОВИМА ЗА ЊИХОВО ОБАВЉАЊЕ**

Члан 1.

Овим законом утврђују се посебни услови у погледу формалних и професионалних квалификација за обављање професија од посебног интереса за Републику Србију.

Овим законом се уређује и поступак утврђивања испуњености услова за обављање професија из става 1 овог члана.

Члан 2.

Појмови у смислу овог закона имају следеће значење:

1) професија од посебног интереса за Републику Србију (у даљем тексту: професија од посебног интереса) – професионална делатност или скуп професионалних делатности код којих је приступ и обављање, односно начин обављања делатности на основу законских, подзаконских или других аката донетих на основу законских овлашћења, непосредно или посредно условљен поседовањем одређених професионалних квалификација као и професионална делатност или скуп професионалних делатности којима се баве чланови стручних организација са професионалним називом;

2) услови за обављање професије од посебног интереса – скуп формалних и професионалних квалификација за обављање одређене уређене професије, који су прописани законом или подзаконским актом;

3) формална квалификација – диплома, сведочанство или друга јавна исправа о стеченом образовању издата у складу са прописима којима се уређује образовање;

4) професионална квалификација – обухвата: завршено формално образовање и додатно стручно оспособљавање и усавршавање које се обавља током или након завршетка формалног образовања, а доказује се дипломом или другом јавном исправом коју је издала надлежна установа или друго тело у складу са законом;

5) компетенција – интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова који омогућује појединцу ефикасно обављање активности у датој професији;

6) надлежно тело – тело које је актом надлежног министарства одређено за спровођење поступка испуњености услова за обављање професионалне делатности које омогућује приступ професијама од посебног интереса;

7) надлежна организација – правно лице којем је законом поверено вршење јавних овлашћења која се односе на професију од посебног интереса, а која је одређена од стране надлежног министарства.

Члан 3.

Под професијама од посебног интереса у смислу овог закона, подразумевају се професије које су утврђене законом или другим прописима донетим пре ступања на снагу овог закона.

Надлежна министарства могу предлагати нове професије од посебног интереса уколико:

1) је њихово обављање од посебног интереса за Републику Србију;

2) обављање професије захтева прецизно познавање правног система и позитивних прописа Републике Србије и када је саветовање, односно помоћ у вези са познавањем правног система и позитивних прописа Републике Србије стални и битни садржај обављања те професије;

3) постоји други услов утврђен законом.

Члан 4.

Влада, на предлог надлежног министарства, утврђује листу професија од посебног интереса у Републици Србији.

Члан 5.

Услови за обављање професија од посебног интереса утврђују се законом или подзаконским актом.

Надлежно министарство утврђује ближе услове у погледу формалних и професионалних квалификација за обављање професије од посебног интереса, укључујући минимум потребних компетенција стечених на одговарајућем нивоу образовања, а нарочито у областима медицине, образовања, права и безбедности.

Актом из става 2. овог члана, надлежно министарство утврђује и састав и начин рада надлежног тела за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за обављање професије од посебног интереса, као и висину таксе за трошкове спровођења овог поступка.

Надлежно министарство на својој званичној интернет страници омогућава доступност информација о професијама од посебног интереса, условима за њихово обављање и надлежном телу.

За професије од посебног интереса које су утврђене прописима донетим до ступања на снагу овог закона, надлежни министар може донети акт из става 2. овог члана којим ће на другачији начин прописати услове за обављање професије од посебног интереса, уколико је то неопходно за остваривање права на обављање те професије.

Члан 6.

Лице заинтересовано за обављање професије од посебног интереса подноси захтев за утврђивање испуњености услова за обављање те професије надлежном министарству, односно надлежној организацији.

Захтев из става 1. овог члана подноси и лице коме је претходно извршено признавање стране формалне квалификације, у складу са прописима који уређују признавање страних школских и високошколских исправа.

По пријему захтева, надлежно тело, односно надлежна организација утврђује да ли је захтев уредно попуњен и да ли су достављена сва релевантна документација. Уколико је захтев уредан, а документација потпуна, лицу се издаје потврда о предатом захтеву.

Лицу које је поднело неуредан захтев, односно непотпуну документацију издаје се у писаној форми обавештење о томе шта је потребно да достави како би захтев био узет у разматрање.

Садржај захтева из става 1. овог члана и релевантну документацију прописује надлежни министар, односно надлежна организација.

Члан 7.

У поступку утврђивања испуњености услова за обављање професије од посебног интереса, надлежно тело, односно надлежна организација утврђује разлику у стеченим компетенцијама из формалне квалификације у односу на минимум потребних компетенција које се стичу на одговарајућем нивоу образовања.

На основу утврђеног, надлежно тело предлаже надлежном министру да донесе решење којим:

1) је утврђено да је лице стекло минимум потребних компетенција и да може приступити поступку за стицање професионалне квалификације;

2) утврђује лицу обавезу да да положи одређене испите, односно обави стручну праксу, чиме ће стећи недостајуће компетенције, као и рок за њихово полагање, односно обављање, након чега ће моћи да приступи поступку за стицање професионалне квалификације;

3) одбија захтев, у случају да утврди битне и ненадокнадиве разлике у стеченим компетенцијама које се не могу надокнадити полагањем испита, односно обавањем стручне праксе из става 2. тачке 2) овог члана.

Предлог из става 2. овог члана сходно се примењује и на надлежну организацију.

У поступку по захтеву лица из члана 6. став 2. овог закона надлежно тело, односно надлежна организација може да тражи мишљење одговарајуће образовне установе у Републици о стеченом образовању и стеченим компетенцијама, при чему ће та установа извршити упоређивање програма образовања установе у којој је кандидат стекао своје формалне квалификације у другој држави са програмом образовања за исту професију на истом нивоу образовања у Републици.

Под одговарајућом образовном установом из става 4. овог члана сматра се високошколска установа чији је оснивач Република или аутономна покрајина, у складу са прописима којима се уређује високо образовање, односно одговарајућа средњошколска установа чији је оснивач Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, у складу са прописима којима се уређује средњошколско образовање.

Члан 8.

Надлежни министар, односно надлежна организација, на основу предлога из члана 7. ст. 2 и 3. овог закона, доноси решење, и то:

1) у року од три месеца од дана подношења уредног захтева у случају из члана 7. став 2. тачка 1) овог закона;

2) у року од месец дана од дана када лице достави доказ да је положило испите, односно обавило стручну праксу из члана 7. став 2. тачка 2) овог закона;

3) у року од три месеца од дана подношења уредног захтева у случају из члана 7. став 2. тачка 3) овог закона.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Члан 9.

Подзаконски акт из члана 4. овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконске акте из члана 5. овог закона, надлежно министарство донеће до дана уласка Републике у Европску Унију.

Члан 10.

У случају доношења подзаконског акта из члана 5. ст. 2. и 5. овог закона, даном почетка примене тог акта престају да важе одговарајуће одредбе посебног закона којим је професија од посебног интереса регулисана пре ступања на снагу овог закона.

Члан 11.

Лица која су стекла услове у погледу формалних и професионалних квалификација за обављање професија од посебног интереса до ступања на снагу овог закона, сматра се да испуњавају услове за обављање тих професија.

Члан 12.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.